

Actiefiche 5A_C_0018

Titel: Samenbrengen en ontsluiten van voor droogterisicobeheer relevante data en informatie van menselijke interactie in de ondergrond (via 3D ondergrond kadaster) en verder inzetten op systematische uitbreiding gegevensbasis in DOV mbt bodem en ondergrond

Info omtrent het maatregelenprogramma

Maatregelgroep: Kwantiteit grondwater

Maatregel: Studies en onderzoeksopdrachten rond grondwaterkwantiteit ter ondersteuning van het waterbeheer en -beleid

Bron: SGBP 2022-2027

Schaalniveau: Generieke actie

Planonderdeel: Vlaams deel 2022-2027

Type Actie: Definitief

Algemene gegevens

Beschrijving: Verder inzetten op systematische uitbreiding van de gegevensbasis in DOV m.b.t. bodem en ondergrond in relatie tot impact van droogte: alle grondonderzoek is dan relevant mede gelet op impact op stabiliteit van of potentiële schade aan constructies. Via innovatie in samenwerking met alle actoren in kader van grondonderzoek trajecten opzetten om datastromen maximaal te digitaliseren en/of realtime te capteren door slimme uitrusting van toestellen en performante tools voor personen die op terrein data inwinnen.

Daarnaast wordt binnen deze actie volop ingezet om alle data en informatie die noodzakelijk is om een degelijk grondwaterbeheer en -beleid met betrekking tot droogte mogelijk te maken, samen te brengen en als een 3D kadaster van de ondergrond te ontsluiten via DOV.

Er is veel bedrijvigheid in de ondergrond. Een hulpmiddel bij een duurzaam gebruik van die ondergrond, is een goede karakterisatie ervan onder de vorm van 3D modellen. Verfijnde 3D-modellen over de samenstelling (geologisch, hydrogeologisch, geotechnisch, bodemkundig) van de ondiepe ondergrond zijn nodig voor Vlaanderen, met focus op stedelijke gebieden. Het eerste pilootproject in regio Antwerpen, dat momenteel loopt in opdracht van departement OMG binnen de VITO-referentietoekening toont echter ook aan dat in stedelijke context de menselijke impact in die ondergrond een grote factor speelt bij de karakterisatie van de ondiepe ondergrond. Daar is de samenstelling van de ondergrond immers niet degene die we van nature verwachten of modelleren. 3D modellen van de ondergrond hebben een sleutelrol bij het beheer van het grondwatersysteem. Het inventariseren van alle menselijke ingrepen met impact op o.a. het grondwatersysteem, van de grondwaterstanden, -stromingen en – beschikbaarheden, in combinatie met ondergrondmodellen, is dus belangrijk in relatie tot waterschaarste en droogte. DOV bevat reeds 3D ondergrondmodellen. De informatie omtrent menselijke ingrepen is vaak (nog) niet beschikbaar in 3D of beschikbaar op verschillende platformen en formaten. Centralisatie van deze informatie is belangrijk. Niet alleen worden “harde” ingrepen voor ogen gehouden zoals (tijdelijke) constructies (bebouwde omgeving, wegen, tunnels, ondoorlatende diepwanden gebruikt tijdens de bouwfase, ...) maar ook drainages, kabels en leidingen en (collectieve) infiltratievoorzieningen. Ook informatie m.b.t. ligging, aard en invloed van sites met bodem- en grondwaterverontreiniging is van belang.

Het samenbrengen en ontsluiten van de hiervoor genoemde data en informatie van menselijke interactie in de ondergrond, het 3D-kadaster, creëert kansen om DOV verder uit te bouwen tot uitwisselingsplatform van data, studies en modellen met betrekking tot het grondwatersysteem en in het bijzonder waterschaarste en droogte.

Aan deze actie moet gefaseerd gewerkt worden. Concrete focus waarin deze menselijke ingrepen een belangrijke rol spelen, veel partijen betrokken zijn, er grote zichtbaarheid en maatschappelijk belang speelt, is

de problematiek van de bemalingen. Feit dat met de doelgroep van de VLAREL erkende bemalingsbedrijven momenteel reeds intensief overleg loopt vormt hiervoor een vertrekpunt.

DOV kan trekker zijn als facilitator en integrator, omwille van haar inhoudelijke (3D) ondergrondexpertise bij de partners, en de technologische expertise van het platform. Naast huidige partners van DOV dienen alle betrokken actoren mee te werken. Cluster van partners betrokken bij deze CIW actie vormen een onderdeel van de vernieuwde netwerkorganisatie/communities die ook vanuit de nieuwe langetermijnvisie van DOV voor ogen wordt gehouden (zie ook rapport visie DOV 2030: <https://researchportal.be/nl/publicatie/visie-dov-2030>)

Initiatiefnemer(s): Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Vlaamse overheid : Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), Vlaamse overheid : Departement Omgeving

Betrokkenen: Aquaflanders

Doelstelling: Bijdragen aan voor droogte relevante aspecten van opmaak 3D ondergrond kadaster

Is voortzetting van actie uit vorige planperiode met actienummer:

Hangt samen met/is afhankelijk van actie uit huidige planperiode met actienummer:

Kwalitatieve inschatting van het effect:

	LAAG	GEMIDDELD	HOOG	ZEER HOOG
Kosten				
Effect op de doelstelling van de eigen maatregelengroep	ZEER GROOT	GROOT	MATIG	KLEIN
Neveneffecten op andere maatregelengroepen	GROOT POSITIEF	KLEIN POSITIEF	GEEN	NEGATIEF
Uitvoerbaarheid (administratief, technisch, draagvlak)	VERZEKERD	GROTE KANS	ONZEKER	ONTBREKEN
Synergie met andere (Europese of Vlaamse) beleidsdoelstellingen (incl. klimaatverandering en -adaptatie)	GROOT POSITIEF	KLEIN POSITIEF	GEEN	NEGATIEF
Klimaatmitigatie (terugdringen van broeikasgassen)	GROOT POSITIEF	KLEIN POSITIEF	GEEN	NEGATIEF
Klimaatadaptatie (omgaan met gevolgen klimaatverandering)	GROOT POSITIEF	KLEIN POSITIEF	GEEN	NEGATIEF

Situering

Stroomgebieden:

Speciale beschermingszone : Nee

VenGebied: Nee

Gemeenten:

Timing & budget

Geplande start: 2022-2027

Raming tabel:

Financier	Investeringskosten (in €/planperiode)	% Voorzien investering	Operationele kosten per jaar (in €/jaar)	% Voorzien operationeel
Vlaamse overheid : Vlaamse	0	0	0	0
Vlaamse overheid : Departement Mobiliteit	0	0	0	0
Vlaamse overheid : Departement Omgeving	1.000.000	0	0	100

Voortgang

Laatst gerapporteerde status in het jaar :

Laatst gerapporteerde detailstatus in het jaar :